

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ VEIKLOJE, NAUDOJANT VALSTYBĖS LĖŠAS

2004 m. balandžio 4 d. Nr. SP-2
Vilnius

Išnagrinėjęs valstybinio audito 2004-03-04 ataskaitą Nr.2030-13 „Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams skirtų valstybės lėšų panaudojimo vertinimas“,

n u s t a t a u:

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų vadovai (2000-03-01 - 2003-02-26 laikotarpiu L. Kryžius, nuo 2003-02-26 – R. Urbonas), būdami asignavimų valdytojais, gautus valstybės biudžeto asignavimus naudojo pažeisdami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 bei 7 punktų, 6 straipsnio, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 17 ir 49 punktų reikalavimus, 2001-2003 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymus. Žemės ūkio rūmai gautus valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ne pagal nustatytą paskirtį, viršijo darbo užmokesčiui skirtų asignavimų sumą, naudojo valstybės biudžeto lėšas be patvirtintos valstybės išlaidų sąmatos.

2001 - 2003 m., pažeidžiant minėtus teisės aktus, darbo užmokesčiui ir įnašams darbuotojų socialiniam draudimui mokėti, buvo panaudota 4 519,7 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų teikiamose finansinėse ataskaitose, pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkto reikalavimus, buvo parodyti neteisingi duomenys apie skirtų biudžeto lėšų panaudojimą. Ataskaitas pasirašė direktorius L. Kryžius ir vyriausioji buhalterė I. Lodienė (už 2001 ir 2002 m.) bei direktorius R. Urbonas ir vyriausioji buhalterė O. Kumpaitienė (už 2003 m.).

3. Vykdydami tuo metu galiojusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-04-12 nutarimo Nr.394 "Dėl žemės ūkio kooperacijos plėtros programos patvirtinimo" 2 punktą ir įgyvendindami minėtu nutarimu patvirtintą Žemės ūkio kooperacijos plėtros programą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, atstovaujami direktoriaus L. Kryžiaus, ir žemės ūkio kooperatyvas „Saulučių agroservisas“, atstovaujamas valdytojo A. Pociaus, 2000-12-19 pasirašė sutartį Nr. 38 dėl

263,290 tūkst. Lt paramos suteikimo, kompensuojant 25 proc. naujo investicinio projekto išlaidų. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų direktorius L. Kryžius ir vyriausioji buhalterė I. Lodienė, vykdydami minėtą sutartį, 2001 metais žemės ūkio kooperatyvui „Saulučių agroservisas“, kompensodami 25 proc. pastato (karvidės), unikalus Nr. 9195-6013-8010, pirkimo išlaidas, 40,0875 tūkst. Lt Kaimo rėmimo programos lėšų išmokėjo nepagrįstai, nes minėtas pastatas, už kurį buvo išmokama kompensacija, nuosavybės teise kooperatyvui nepriklausė.

Be to, 2001 metais žemės ūkio kooperatyvui „Saulučių agroservisas“ išmokėta 825 Lt daugiau, nei pateikta išlaidas patvirtinančių dokumentų.

4. Vykdydami minėtą Žemės ūkio kooperacijos plėtros programą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, atstovaujami direktoriaus L.Kryžiaus ir žemės ūkio kooperatinė bendrovė „Grikštaičiai“, atstovaujami valdybos pirmininko S. Mockaus, 2000-11-17 pasirašė sutartį Nr. 36 ir vėliau jos pakeitimą Nr.1. Pagal šią sutartį šalys sutarė, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai įsipareigoja suteikti paramą – 746,4 tūkst. Lt kompensuojant 40 proc. investicijų į naujas technologijas, sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis, o žemės ūkio kooperatinė bendrovė „Grikštaičiai“ priima šią paramą sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis. Prieš išmokant bendrovei paskirtą finansinę paramą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams buvo pateikti sutarties Nr.36 pakeitimo Nr.1 2 p. nurodyti dokumentai, patvirtinantys ilgalaikio turto įsigijimą už 131,0 tūkst. Lt sumą, o pagrindžiant likusią 1734,483 tūkst. Lt investicijų dalį dėl ilgalaikio turto, numatyto investiciniame projekte įsigijimo, bendrovė nebuvo pateikusi visų sutartyje nurodytų dokumentų, tačiau Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai neišsireikalavo iš bendrovės pirkimo sutarčių ir įsigyto ilgalaikio turto priėmimo aktų. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai mokėjimo pavedimais, pasirašytais direktoriaus L. Kryžiaus ir vyr. buhalterės I. Lodienės, 2001-01-03 Nr. 04 ir 2001-01-08 Nr.10 išmokėjo bendrovei 40 proc. – 741,095 tūkst. Lt kompensaciją už pirktą ilgalaikį turta, iš jų 688,695 tūkst. Lt Kaimo rėmimo programos lėšų išmokėjo nepagrįstai, nes neturėjo visų reikalaujamų dokumentų, patvirtinančių jog bendrovė įsigijo investiciniame projekte nurodytą ilgalaikį turta.

5. Žemės ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai pasirašė sutartis dėl žemdirbių konsultavimo alternatyvios žemės ūkio veiklos klausimais (2001-06-18 sutartis Nr. 258, 2001-12-14 sutartis Nr. 561 ir 2002-06-06 sutartis Nr. 65). Pagal šias sutartis skirta ir faktiškai panaudota 1468 tūkst. Lt Kaimo rėmimo programos lėšų. Minėtose sutartyse numatyta, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai atsiskaitymui privalo pateikti dokumentus, patvirtinančius faktiškai padarytas išlaidas, tačiau neturint padarytų išlaidų pagrįstumą patvirtinančių dokumentų – grupinių konsultacijų ataskaitų originalų - 2001-2002 m. buvo apmokėta 456,6 tūkst. Lt.

Valstybinio audito metu nustatyti teisės aktų pažeidimai pagrįsti valstybinio audito įrodymais.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi ir 18 straipsnio 1, 4, 5, punktais, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų direktoriui R.Urbonui veiklos, naudojant valstybės lėšas, trūkumus.
2. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams įstatymų nustatyta tvarka išsiieškoti nepagrįstai išmokėtas Kaimo rėmimo programos lėšas iš žemės ūkio kooperatyvo „Saulučių agroservisas“ 40,0875 tūkst. Lt bei žemės ūkio kooperatinės bendrovės „Grikštaičiai“ - 688,695 tūkst. Lt ir sugrąžinti juos į Žemės ūkio ministerijos administruojamų pajamų sąskaitą. Apie šio punkto įvykdymą informuoti Valstybės kontrolę per 3 mėnesius.
3. Pasiūlyti Finansų ministerijai, atsižvelgiant į nustatytus pažeidimus, naudojant gautus biudžeto asignavimus, skirti biudžeto lėšas Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų funkcionavimui tiksliai nustatant, kam jos bus naudojamos, t.y. išskaidant pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus.
4. Perduoti ištirti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai valstybinio audito dokumentus dėl sprendimo dėstomosios dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodytų pažeidimų, suteikiant finansinę paramą žemės ūkio kooperatyvui „Saulučių agroservisas“ ir žemės ūkio kooperatinei bendrovei „Grikštaičiai“ bei dokumentus dėl dalies originalių konsultacijų alternatyvios žemės ūkio veiklos klausimais ataskaitų nebuvimo.
5. Informuoti apie valstybinio audito metu nustatytus teisės aktų pažeidimus Lietuvos Respublikos Vyriausybę, Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų bei Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetus, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo jo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų bei Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetams, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijoms.